

⚓ KAPITÁNE, KAM S TOU LODÍ? ♣

Zpravodaj Vodních skautů Hodonín, číslo 5, květen 2018

* Oddíly 1°. Fénix Hodonín * 2. Modrá kotva Rohatec * 3. Rodinný vodní skauting z Lužic *

Kam s našimi loděmi? Přece do přístavu. A přístavem se postupně stávají i naše oddíly.

K oddílům mladších členů vodních skautů **Fénix** a **rodinnému vodnímu skautingu** z Lužic přibyl nedávno ještě oddíl **Modrá kotva** v Rohatci, který je v současné době na počátku svého vzniku a zahajuje nábor členů. Rádi bychom, aby tento oddíl navázal na slavnou historii oddílu Modrá kotva z Hodonína.

To nejdůležitější pro Modrou kotvu máme – vlastní klubovnu v Rohatci č.p. 230. Je to sice až v Rohatci – Kolonii, ale zase nejbližší řece Moravě, jak vůbec mohlo být a jak se na řádný oddíl vodních skautů sluší. Jen 500 m od přístaviště Rohatec – Kolonie, na dohled nejhezčímu úseku naší řeky Moravy – Osypaným břehům s 13 metrů vysokou Čertovou stěnou.

Slavné staré latinské přísloví i římskoprávní zásada říká: „**Tres faciunt collegium**“, což znamená „**Tři tvoří spolek**“. I díky našim třem oddílům jsme se rozhodli oficiálně předložit v dubnu tohoto roku před Okresní radu Junáka Hodonín náš záměr o založení nového skautského střediska - pro vodní skauty **přístavu**, s působností v Hodoníně a nejbližším okolí podél toku řeky Moravy.

Návrhů na název našeho přístavu bylo mnoho. Některé z nich se už objevily v našem druhém čísle zpravodaje „Přístav volá!“. Vedle

názevů: *Arkona, Erebus, Faros, Heliopolis, Jih, Jižní hvězda, Modrá kotva, Naos, Nautilus* nebo *Vlčí smečka* mnozí z nás navrhovali další: *Argó, Moravia Magna, Odyssea* či *Scarabeus*. Žádný z názvů však nepřesvědčil většinu z přípravného výboru zřízení přístavu. Proto jsme se nakonec rozhodli pro neutrální název

Robin Roček „Koblich“, Petr Šikula „Šikec“, Jiří Trávníček „Šaman“, David Vašíček a Monika Vašíčková.

Naším prvním projektem ke vzniku přístavu byl spíše ideový návrh, abychom se představili ostatním skautům v okrese Hodonín. V současné době jsme předložili již druhou dopracovanou

a zjednodušenou verzi našeho projektu dle určené struktury. Záštitu nad procesem našeho vzniku a arbitrem se stal Vít Rusňák „Virus“, místopředseda krajské rady Junáka Jihomoravského kraje TGM. Dohled přislíbil také zpravodaj výkonné rady Junáka pro ICT a organizaci Ondřej Peřina „Jerry“ a předseda okresní rady Junáka Hodonín Jiří Stoklásk „Hrach“.

...tak snad vše dobře dopadne... :-)

V souvislosti s vypracováním projektu vzniku 1. přístavu

1. přístav Hodonín (pozn. podobně ani tento zpravodaj nemá své pevné pojmenování a teprve čas ukáže, u kterého názvu možná nakonec skončíme - návrhů na názvy a nadpisy zpravodaje je ještě naštěstí hodně).

A kdo jsou vlastně členové přípravného výboru - budoucí delegáti 1. přístavu Hodonín? Všichni, kdo se aktivně zapojili do vzniku a řízení oddílů a získali čekatelskou zkoušku, která předpokládá, že absolvent tohoto skautského vzdělání se už hlouběji orientuje ve struktuře a fungování skautského hnutí a hodlá se i dále v tomto směru vzdělávat a pomáhat s fungováním našich oddílů i celého přístavu. Přípravný výbor je tedy ve složení *Petr Bucek, Mira Havlík, Lenka Havlíková, Michal Kordík „Pytlík“*,

Hodonín vodních skautů došlo také k drobné reorganizaci našich oddílů. Tato změna je patrná už v úvodu našeho zpravodaje. Zůstaly zachovány dva základní oddíly 1. Fénix a 3. Rodinný vodní skauting z Lužic. Vznikl 2. oddíl Modrá kotva v Rohatci. Z Enigmy byla vytvořena družina oddílu Fénix. Předpokládáme také vznik dívčí družiny – posádky Fénixu **Smajlíci** a chlapecká družina **Fíglové**. Z našich dospělých podporovatelů, které jsme familiérně nazývali „burlaky“ se snad jednou stane organizovaný klub našich stálých podporovatelů. Nyní je však nutné se především soustředit na základní výchovné dětské skupiny – naše benjamínky, žabičky, vlčata, skatky a skauty, rangers a rovery v našich třech základních oddílech.

Podle Jana Amose Komenského:

„K prospěchu chtějících přes řeku, aby se nepomáceli, vynalezení jsou **mosty** (1) pro vozy a **lávky** (2) pro pěší. Má-li řeka **brod** (3) **brodí se** (4). Dělají se také **vory/svory**, **plěte**, **prámy** (5) anebo **pramice** (6) ze sbitých břevien (dřev), aby vodu nepouštěly do sebe. Dále dělají se **čluny** (7), které ženou se **veslem** (8) nebo **sochorem** (9), anebo táhnout se **lanem** (10).

⇨ Orbis sensualium pictus

VODÁKŮV ZPĚVNÍČEK

KAPITÁNE, KAM S TOU LODÍ

hudba:

Jiří Šlitr

text:

Jiří Suchý

nazpívala:

Pavína Filipovská

z pásma divadla Semafor

„Zuzana není pro nikoho doma“ (*1963)

píseň zazněla ve filmovém muzikálu

Kdyby tisíc klarinetů (*1964)

Kapitáne, kam s tou lodí,
neveďte ji do poschodí,
probudíte partaje,
v mezanínu nebo v patře,
čeká správce, ten vás natře,
protože jak hora je.

Koukněte se, zachytil jste,
kotvou za klandr,
dejte pozor,
ať vám nenatrhnou skafandr,
nechte si ty vaše vtipy,
vraťte se na Mississippi,
k lodi patří voda,
která až do večera cáká
...a cáká a cáká

⚓ **PŘÍSTAVEM** je myšleno vhodné místo na břehu řeky nebo moře, kde je možné bezpečně kotvit lodě, ale také bezpečně a pohodlně zajišťovat naložování nebo vyložování osob, provádět nakládku a vykládku zboží.

Je uzpůsoben také tak, aby plnil ochranou funkci pro plavidlo i při velké nepřízni počasí – např. v případě vysokého vodního stavu, zámrazy nebo chodu ledu.

⚓ **PŘÍSTAVIŠTĚ** je pak menší místo pro vodní dopravu, které slouží k přistávání plavidel, nastupování a vystupování cestujících, případně nakládku a vykládku nákladu. Je obvykle tvořeno plovoucím molem s můstkem.

⚓ **MARINOU** je především v jachtingu malé přístaviště, dok či kotviště menších lodí, člunů, jachet či plachetnic. Na rozdíl od přístavu odsud neodplouvají velké osobní či nákladní lodě. A slouží spíše k bezpečnému ukotvení, tankování, opravě a ukládání lodí. K marině jsou často připojeny další služby na pevnině pro samotné lodě a jejich posádky.

⚓ **PŘÍVOZ** je přístavištěm pro pramici nebo prám. Může se také jednat o šikmo se svažující plochu s možností jednoduššího naložování a vyložování osob a nákladu.

Součástí přístaviště i přístavu může být **přístavní molo** a bývá vybaveno uzavovacími pacholaty, schůdky či můstkem.

Přístaviště, překladiště, **vývaziště** nebo **kotviště** tedy plní podobnou funkci chráněného místa.

⚓ **NÁPLAVKA** je dnes často užívaným slovem. Označuje místo v říční navigaci. Jde o pobřežní plochu nebo komunikaci v nižší úrovni než vlastní nábřeží, kde se počítá s občasným zaplavením při vyšší hladině. Náplavky slouží k přistávání a kotvení lodí. Dnes však získaly také funkci rekreační a jsou místem procházek, cyklostezek nebo dějištěm kulturního a společenského dění.

⚓ **NÁBŘEŽÍM** je označován především ve větších městech vyvýšený prostor podél řeky, který slouží obvykle jako pozemní komunikace. Kamenná nábřeží už od středověku při menších povodních plnilo ochranou funkci a mělo držet při povodni řeku v jejím korytě, zabráňovat jejímu rozlévání do města.

⚓ **LODĚNICÍ** je místo sloužící k výrobě a opravě lodí. Přeneseně tak může označovat i firmu, která lodě vyrábí. Ve vodním sportu je to také místo, které slouží jako skladiště, dílna pro skladování a údržbu sportovních lodí.

⚓ **DOK** je zařízení, ve kterém se opravují větší lodě. Může to být také uzavíratelné kotviště, které usnadňuje nakládku a vykládku zboží např. při proměnlivé hladině při přílivu a odlivu. Rozlišujeme také **suchý dok**, kdy jsou lodě opravovány na suchu nebo např. **plovoucí dok**, který je schopný plavidlo opravovat přímo na hladině moře.

Více:

Zákon o vnitrozemské plavbě č.114/1995 Sb.

Státní plavební správa:

plavebnisprava.cz/legislativa

PROČ NOSÍME SKAUTSKÝ ŠÁTEK? A PROČ BYCHOM JEJ MĚLI NOSIT MY A NAŠE DĚTI NA NAŠICH AKCÍCH?

Protože nám sluší a na fotkách obzvlášť... ale taky:

✿ ...na první pohled rozeznáme podle šátku, kdo k nám patří a kdo ne. U žlutých šátků benjamínků, žabiček a vlčat navíc máme mnohem snadnější přehled o jejich pohybu. A i okolní lidé si malé žabky nebo vlčete s krásným žlutým skautským šátkem hned všimnou, kdyby se nám náhodou někde něco, skutečně výjimečně, zatoulalo. Skautský šátek je tedy velmi účelný.

✿ ...když pořádně nějakou akci, u které bychom byli rádi, aby o ní věděli i ostatní a bylo hned jasné, že ji pořádají zrovna skauti – tedy my, není nic snadnějšího, než si opět vzít svůj skautský šátek. Stejný symbol nás sjednocuje, je **znakem společné myšlenky, úmyslu i činu.**

✿ ...skautský šátek nám může ale i pomoci, protože je možné jej použít třeba jako pokrývku hlavy, v případě nouze s ním můžeme i leccos přivázat. Je tedy i **praktický.**

Skautský šátek je ale především jedním ze symbolů skautského kroje. Samotný šátek může být ozdoben nášivkou, výšivkou nebo potiskem.

Barva šátku i určuje, jestli se jedná o:

* **benjamínka** (věk od 5 do 7 let – v našem případě už i od 3 roků) se žlutými šátky.

* **žabičku** (u vodních skautů, u pěších skautů si říkají světlušky) nebo **vlče** (věku od 7 do 11 let) - tedy skautský potěr také se žlutými šátky.

* **skauty a skautky** (10 – 15 let) by již měli nosit šátky modré u vodních skautů a hnědé všichni ostatní.

* **rovery i rangers** bychom mohli rozdělovat na ty mladší (od 15 do 18 let) a starší (od 18 do 26 let), kteří také nosí šátky modré nebo hnědé.

* **činnovníci**, tedy dospělí skauti, kteří zastávají nějakou funkci v oddíle, středisku, či vyšší nadřízené jednotce, popř. jsou instruktory např. lesních škol a nejrůznějších skautských kurzů mohou nosit šátky šedé.

* ostatní dospělí skauti, ale především zasloužilí stařeštinové jsou označováni jako **oldskauti**.

Aby toho nebylo málo, mohou existovat i skautské šátky příležitostně pro nejrůznější významné skautské akce, které pak jejich účastníci rádi nosí na připomenutí si nezapomenutelných okamžiků, šátky specifické pro určité skupiny skautů či oddíly apod.

Nicméně přesto přezevšechno je šátek symbolem jednoty a sounáležitosti a nám stačí naše žluté a modré.

A když si na svůj skautský šátek uvážeme i speciální **uzel dobráček**, který bychom neměli rozvázat dříve, než vykonáme alespoň jeden dobrý denně, hned je o další důvod více si skautský šátek nezapomenout vzít na každou naši akci.

Možná vám přijde uzel dobráček dětský až hloupý, ale kdo z vás neviděl film „Pošli to dál“? A koho alespoň na chvíli nenapadlo, to taky zkusit ...treba se nestane nic, ale někdy stačí možná jen někoho potěšit a skautský šátek s uzlem dobráčkem je jistě dobrý začátek.

↳ titulní str. časopisu Junák, roč. 26, č. 4, 1939/40

Z NAŠÍ KRONIKY - AKCE 1. POL. 2018 -

Jak už jsme v našich předchozích zpravodajích psali, na počátku roku se uskutečnily čekatelství kurz a zkoušky ve Znojmě, kterých se zúčastnilo hned šest našich členů.

Další tři dospělí členové získali také kvalifikaci zdravotník zotavovacích akcí v Šumperku.

Možná také proto se první skautskou akcí pro naše děti uskutečnilo až společné plavání oddílu Fénix a Rodinného vodních skautingu na plaveckém krytém bazénu v Hodoníně v neděli 18.2.2018.

Hrkáš, hrkám, hrkáme, po dědině trajdáme

* *Velký pátek 30. března 2018*

Na slavnostní večerní mši na Zelený čtvrtek po odeznění modlitby Sláva na výsostech Bohu (*Gloria in excelsis Deo*) zvony ve všech kostelích umlkají a odlétají do Říma pro požehnání k Papeži. Zvony nezní až do slavnostní mše na Bílou sobotu.

Proto alespoň farníci a především děti a mládež z každé jednotlivé farnosti v určený čas obejdou vesnici či město s dřevěnými hrkačkami, řehtačkami nebo klepači. Tato velikonoční tradice se udržuje v různých místech naší vlasti s rozdílnou intenzitou i chutí.

Členové rodinného vodního skautingu z Lužic se rozhodli tuto tradici znovuoživit a vedle přinesení betlémského světla i při této akci se spojit s oddílem Brontosaurů z Lužic a Sojkami, družinou lužických pěších skautů střediska Mikulčice.

Podařilo se, na Velký pátek prošel vesnicí početný průvod malých hrkačů a jejich rodičů. Mezi ranním a poledním hrkáním se uchýlili malí hrkači na farní centrum, kde měly děti připravené malé rukodělné dílničky a občerstvení (samozřejmě jen postní ☺ - bez čokolády).

Sobotní hrkání bylo zatím z organizačních důvodů vynecháno, ale když se akce ujme, určitě budeme v příštích letech hrkat naplno.

statistika akce: hrkání se zúčastnilo celkem dospělých 16+19 dětí; z toho vodních skautů dospělých 9+9 benjamínků. Z družiny sojek 1+6 a ostatních z lužické farnosti dospělých 6+4 děti.

První letošní voda - Morava

* *neděle 29. dubna 2018*

* *ujetých říčních kilometrů - 8 km*

Dopoledne jsme převezli 3 pramice P550 na přístaviště Rohatec – Kolonie a v naší skautské klubovně jsme si nechali potřebné pádla a vesty.

Odpoledne se pak všichni účastníci sešli u klubovny v Rohatci, kde si vzali své vodácké vybavení a přešli k řece Moravě, aby se nalodili do pramiček a vyrazili na svou první letošní vodu.

Zastavili jsme se krátce na přístavišti v Rohatci. Na přístavišti u Jezu jsme ale nestavěli, jen přenesli loď na Starou Moravu, abychom se co nejrychleji dostali do cíle – naši základnu – zahrádku s klubovnou u Staré Moravy, kde jsme si udělali malý táborák. Tato vodácká výprava měla podtitul „z klubovny do klubovny“.

Voda byla klidná a přívětivá. Počasí nám přálo. Našeho prvního splutí řeky Moravy se zúčastnila i legenda hodonínských vodáků, poslední vůdce oddílu Modrá kotva Petr „Fifi“ Havlát. statistika akce: 3 pramice P550, dospělých 15+9 benjamínků; z toho 2 kapitáni vodních skautů.

Probouzení skřítků vinohradníků

* *úterý 1. května 2018 - státní svátek*

V odpoledních hodinách se konala další akce pro naše benjamínky a jejich rodiče v Těšických búdách. Na závěr nechyběli opět opékání těstoví hadi a opékaná jablka.

statistika akce: 7 stanovišť, 7 dvojic, dospělých 7+7 benjamínků, žabek a vličat, doprovod 4+4

Na břehu řeky Moravy, je tichý klidný kraj

* *neděle 6. května 2018*

* *ujetých říčních kilometrů 12,5 km*

Dopoledne dospělí převezli 3 pramice P550 do Bzence Přívozu k mostu.

Odpoledne kolem 15:00 hod. se pak skupinky z Lužic, Hodonína a z Rohatce dostaly společně vlakem do Bzence-Přívozu, kde nasedly na své lodě. Zastavili jsme se u Čertovy stěny. Akce se zúčastnil i Fifi, Pytlík a Šaman s manželkou. Konec byl na přístavišti v Rohatci-Kolonii.

statistika akce: 3 lodě P550, 1 seajak, dospělých 16+13 benjamínků, žabek a vličat; z toho 2 kapitáni vodních skautů

MÁME V PLÁNU

Od zavázání tkaničky po dračí uzel

* *NEDĚLE - 27. května - odpoledne*

Výprava do lanového centra v Břeclavi. Trocha uzlování nikomu neuškodí.

Zámecká Dyje

* *NEDĚLE - 10. června - odpoledne*

Krásný úsek Dyje, který protéká Lednicko-valtickým areálem a kolem zámku Lednice z paluby naší P550.

Znojemská Dyje

* *PONDĚLÍ - STŘEDA 16.-18. července*

Již tradiční týdenní vodní putování nádherným tokem divoké a čisté Dyje ze Znojma přes Křhovice do Hrádku.

Putování za vodníkem Ťihelňákem

* *SOBOTA - 28. července - odpoledne*

Lužice - Lužák - obecní akce s naší účastí na vodě – našimi pramicemi P550 i našimi plachetnicemi.

Tábor rodinného vodního skautingu pro děti a jejich rodiče v Hlubokých Mašůvkách

* *PONDĚLÍ - PÁTEK 6. -10. srpna*

Najdeme poklad lesních skřítků a lučních víl uprostřed krásné přírody poutního místa Hluboké Mašůvky na Znojemsku?

A další výpravy a dobrodružství na vodě i na souši.

Díky tomu, že máme již klubovny přímo u vody, se můžeme i my plně věnovat nejen skautské, ale také vodácké činnosti.

Co nás ještě čeká?

Poslední výprava na vodě prokázala nutnost a potřebu **vodáckého výcviku** nejen u našich nejmenších, ale pro jejich bezpečnost i u všech dospělých. Takže pro vás chystáme:

Je potřeba vědět něco o **organizaci lodí** i lidí na vodě a znát **základní povely** pro bezpečné řízení našich lodí.

Dobré je také umět **čist vodu** a poznat, kde je **válec, vracák, tišinka, proudnice** nebo **vrbičky**.

Nestačí být jen **háček, porcelán** či **zadák**, ale své pozice na lodi i dobře ovládat. Jen ti nejzkušenější pak mohou být i **kormidelníky**.

Měli bychom zvládat **správnou techniku pádlování**, vědět co je to **kontra**, co znamená **přitáhnout, odtáhnout, zametat, odlamovat**.

Na svých lodích máme také vědět, kde **bort, ploutvová skříň, vlnolam, havlinka, šoupačky**. Jaké jsou záchranné pomůcky a prostředky na lodi a k čemu je dobrá **házečka**.

Můžeme vědět, kdy se člověk jen **cvakne**, kdy si může vysloužit označení **čochtan** a kdy už jde o **břehuláka**.

Může se nám hodit i **koňadra** a jak se dělá **koníčkování**, kdy děláme s lodmi **traverz** a k čemu nám jsou dobré **kolejdy**.